

ชื่อโครงการ : คนกรุงเทพฯ รักฟัน (เพื่อผู้สูงวัยฟันดี)
ปีงบประมาณ : ๒๕๖๑
หน่วยงานรับผิดชอบ : กองทันตสาธารณสุข

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ภาวะประชากรผู้สูงอายุ นั่นคือประชากรไทยมีอายุยืนยาวขึ้นกว่าเดิม และมีอัตราการเกิดที่เริ่มน้อยลง ทำให้นาคนดช้หน้าประเทศไทยจะมีประชากรผู้สูงอายุมากขึ้น เมื่อมีอายุเพิ่มขึ้น ก็มีโรคต่างๆเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งโรคในช่องปาก ผู้สูงอายุมีความสามารถถดถอยทั้งตา หู ความจำกล้ามเนื้อมือ สุขภาพร่างกายมีความสัมพันธ์กับสุขภาพช่องปากและการดูแลตนเอง ปัจจุบันผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีจำนวนเพิ่มขึ้น ข้อมูลปี ๒๕๕๕ พบว่ากรุงเทพมหานคร มีจำนวนผู้สูงอายุถึง ๗๗๒,๒๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๑ ของประชากรกรุงเทพมหานคร (ข้อมูลประชากรตามทะเบียนราษฎร ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร ณ เดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๕๕) ปัญหาที่พบได้บ่อยในผู้สูงอายุคือปัญหาด้านสุขภาพรวมทั้งสุขภาพช่องปาก สุขภาพช่องปากส่งผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ทั้งด้านสุขภาพ อารมณ์ และสังคม โดยเฉพาะความรู้สึกเจ็บปวด มีการศึกษาที่แสดงว่าสุขภาพช่องปากที่ไม่ดีมีความสัมพันธ์โดยตรงกับสุขภาพร่างกายที่ไม่ดี ตัวอย่างได้แก่ โรคปริทันต์ระดับรุนแรงมีความสัมพันธ์ กับโรคเบาหวาน โรคหัวใจขาดเลือดและโรคทางเดินหายใจเรื้อรัง การสูญเสียฟันมีความสัมพันธ์กับโรคหลอดเลือดสมองตีบตัน และสุขภาพจิตที่ไม่ดี

จากผลการสำรวจสภาวะทันตสุขภาพ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๕ พบว่าในกลุ่มอายุ ๖๐-๗๔ ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นโรคฟันผุ ร้อยละ ๙๙.๗ ผู้มีฟันผุที่ยังไม่ได้รับการรักษา มีร้อยละ ๖๓.๒ ผู้ที่ได้รับการอุดฟันมีร้อยละ ๕๕.๒ มีผู้ที่มีการสูญเสียฟันร้อยละ ๙๘.๒ มีผู้สูญเสียฟันทั้งปาก ในกลุ่มอายุ ๖๐-๗๔ ปี ร้อยละ ๘.๒ และยังพบว่าผู้มีฟันใช้งานได้น้อย ๒๐ ซี่ กลุ่มอายุ ๓๕-๔๔ ปี พบร้อยละ ๙๑.๓ กลุ่มอายุ ๖๐-๗๔ ปี พบร้อยละ ๕๒.๓ ผู้มีคู้สบฟันหลังครบ ๔ คู่ กลุ่มอายุ ๓๕-๔๔ ปี ร้อยละ ๙๖.๗ กลุ่มอายุ ๖๐-๗๔ ปี พบร้อยละ ๔๔.๙ นอกจากนี้พบว่า กลุ่มอายุ ๖๐-๗๔ ปี มีปัญหาโรคเหงือกอักเสบและปริทันต์อักเสบร้อยละ ๘๔.๔ มีความจำเป็นต้องใส่ฟันเทียมประเภทต่างๆ ร้อยละ ๕๐.๔ และจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างพบว่ากลุ่มอายุ ๖๐-๗๔ ปี มีโรคเบาหวาน ร้อยละ ๒๕.๙ โรคหัวใจ/หลอดเลือดร้อยละ ๘.๗ โรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ ๔๘.๘

ตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมือง เป้าหมายที่ ๑.๖.๑ คนกรุงเทพฯ มีสภาวะทางกายและจิต มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี ไม่มีภาวะเจ็บป่วยจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และโรคจากการประกอบอาชีพ เป้าประสงค์ที่ ๑.๖.๑.๘ ส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี มีแนวทางการพัฒนาด้วยมาตรการส่งเสริมทันตสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในสถานบริการและชุมชน โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพแกนนำชมรมผู้สูงอายุในการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก การประกวดชมรมผู้สูงอายุ แข่งขันด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก และจัดพิธีมอบรางวัลแก่ชมรมผู้สูงอายุ แข่งขัน สร้างเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุโดยกิจกรรมการตรวจสุขภาพช่องปากและฝึกทักษะการทำความสะดวกช่องปาก กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากร่วมกับชมรมผู้สูงอายุ จัดบริการ ทันตกรรมป้องกันแก่ผู้สูงอายุในรายที่จำเป็น เช่น การทาฟลูออไรด์เฉพาะที่ในผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคครากฟันผุเพื่อลดปัญหาสุขภาพช่องปากของผู้สูงอายุ และทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี กองทันตสาธารณสุขจึงเห็นควรที่จะจัดทำโครงการคนกรุงเทพฯ รักฟัน (เพื่อผู้สูงวัยฟันดี) ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลสุขภาพช่องปาก
๒. เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดูแลสุขภาพช่องปากของตนเองได้อย่างเหมาะสม
๓. เพื่อให้แกนนำผู้สูงอายุมีความรู้และทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปาก
๔. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในชมรมผู้สูงอายุ

กลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมที่ ๑ ผู้สูงอายุและวัยทำงาน(๔๕-๕๙ปี) ที่มารับบริการที่ศูนย์บริการสาธารณสุข คลินิกบริการทันตกรรมกทม. ๑ กทม. ๒ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ ชมรมผู้สูงอายุและในชุมชน จำนวน ๓๐,๐๐๐ คน

กิจกรรมที่ ๒ ประกอบด้วย แกนนำผู้สูงอายุ จำนวน ๑๐๐ คน เจ้าหน้าที่ดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้องจำนวน ๒๐ คน วิทยากร ๒ คน

ลักษณะของโครงการ

เป็นโครงการด้านทันตสาธารณสุข ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมือง เป้าหมายที่ ๑.๖.๑ คนกรุงเทพฯ มีสุขภาวะทางกายและจิต มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี ไม่มีภาวะเจ็บป่วยจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และโรคจากการประกอบอาชีพ เป้าประสงค์ที่ ๑.๖.๑.๘ ส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี

วิธีการดำเนินการ

๑. จัดทำโครงการ ขออนุมัติโครงการ
๒. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานและดำเนินการ
๓. ขออนุมัติเงินงวด

๔. ประชุมคณะกรรมการ เตรียมการ ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรม

๕. จัดเตรียมหาสื่อ อุปกรณ์ประกอบการสอน แบบบันทึก และสิ่งสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรม

๖. ดำเนินการสนับสนุนอุปกรณ์การสอน แบบบันทึกและสิ่งสนับสนุนให้กับคลินิกทันตกรรม

๗. ดำเนินกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ ให้บริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากแก่กลุ่มเป้าหมายที่มารับบริการที่ศูนย์บริการสาธารณสุข คลินิกบริการทันตกรรมกทม. ๑ กทม. ๒ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ ชมรมผู้สูงอายุและในชุมชน

-การให้ทันตสุขศึกษาและฝึกทักษะการใช้อุปกรณ์การทำความสะอาดช่องปาก แก่กลุ่มเป้าหมาย

-การตรวจสุขภาพช่องปากของกลุ่มเป้าหมาย

-การส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปาก โดยการทาฟลูออไรด์วานิชในกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดรากฟันผุ

กิจกรรมที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพแกนนำชมรมผู้สูงอายุในการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก

-อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพแกนนำชมรมผู้สูงอายุพร้อมมอบเกียรติบัตรแกนนำชมรมผู้สูงอายุที่ผ่านการอบรม

-ติดตามการดำเนินกิจกรรมของแกนนำชมรมผู้สูงอายุในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ
ช่องปากในชมรมผู้สูงอายุและในชุมชน พร้อมมอบเกียรติบัตรแกนนำชมรมผู้สูงอายุที่มีผลงานดีเด่น
๘. ติดตามการดำเนินกิจกรรมพร้อมประเมินผลและสรุปโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการและสถานที่

กิจกรรมที่ ๑ ให้บริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากแก่กลุ่มเป้าหมายที่มาใช้บริการที่
ศูนย์บริการสาธารณสุข คลินิกบริการทันตกรรม กทม. ๑ กทม. ๒ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์
ชมรมผู้สูงอายุและในชุมชน ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ - กรกฎาคม ๒๕๖๑

กิจกรรมที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพแกนนำชมรมผู้สูงอายุในการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
จำนวน ๑ รุ่น ระยะเวลา ๑ วัน ณ สถานที่เอกชนในกรุงเทพมหานคร ในเดือนมกราคม ๒๕๖๑

งบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๑ ของสำนักอนามัย งานทันตสาธารณสุข หมวดรายจ่าย
อื่น รายการค่าใช้จ่ายโครงการคนกรุงเทพฯ รักฟัน (เพื่อผู้สูงวัยฟันดี) จำนวน ๙๓๘,๓๐๐.-บาท
(เก้าแสนสามหมื่นแปดพันสามร้อยบาทถ้วน)

กิจกรรมที่ ๑ ให้บริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากแก่กลุ่มเป้าหมายที่มาใช้บริการที่
ศูนย์บริการสาธารณสุข คลินิกบริการทันตกรรม กทม. ๑ กทม. ๒ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์
ชมรมผู้สูงอายุและในชุมชน

-ค่าวัสดุฟลูออไรด์วานิช ๒๘๐ หลอด

เป็นเงิน ๑๗,๙๐๐
๑๘๐,๐๐๐.-บาท } ๑๙๗,๙๐๐

-ค่าอุปกรณ์การสอนและสาธิตทันตสุขศึกษา

เป็นเงิน ๑๓๙,๓๐๐.-บาท

แปรงชอกฟัน ๒๐,๐๐๐ ชุด

๕๐๐,๐๐๐.-บาท

ไหมขัดฟัน ๕,๕๐๐ ชิ้น

๑๓๙,๓๐๐.-บาท

รวมกิจกรรมที่ ๑

๑๗๗,๕๐๐
๑๓๙,๓๐๐ } ๓๑๖,๘๐๐
เป็นเงิน ๓๑๖,๘๐๐.-บาท
(สามแสนหนึ่งหมื่นหกพันแปดร้อยบาทถ้วน)
(แปดแสนหนึ่งหมื่นแปดพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน)

กิจกรรมที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพแกนนำชมรมผู้สูงอายุในการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
จำนวน ๑ รุ่น ระยะเวลา ๑ วัน ณ สถานที่เอกชนในกรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย
แกนนำผู้สูงอายุจำนวน ๑๐๐ คน เจ้าหน้าที่ดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้องจำนวน ๒๐ คน วิทยากร ๒ คน

-ค่าสมนาคุณวิทยากร

เป็นเงิน ๖,๖๐๐.-บาท

ภาคเช้า บรรยาย

(ภาคเช้า ๖๐๐ บาท x ๑ ชั่วโมง x ๑ คน)

๖๐๐.-บาท

(ภาคเอกชน ๑,๒๐๐ บาท x ๒ ชั่วโมง x ๑ คน)

๒,๔๐๐.-บาท

ภาคบ่าย ฝึกปฏิบัติ(ภาคเอกชน ๑,๒๐๐ บาท x ๓ ชั่วโมง x ๑ คน) ๓,๖๐๐.-บาท

-ค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๖๐๐ บาท x ๑๒๐ คน)

เป็นเงิน ๗๒,๐๐๐.-บาท

-ค่าวัสดุใช้ในการฝึกทักษะการทำทำความสะอาดช่องปาก

เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐.-บาท

(๑๐๐ บาท x ๑๐๐ ชุด)

-ค่าเกียรติบัตรพร้อมปกใหม่ (๓๐๐ บาท x ๑๐๐ ชุด)

เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐.-บาท

รวมกิจกรรมที่ ๒

เป็นเงิน ๑๑๘,๖๐๐.-บาท

(หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นแปดพันหกร้อยบาทถ้วน)

รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น

กิจกรรมที่ ๑

กิจกรรมที่ ๒

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น

(เก้าแสนห้าพันสี่หมื่นบาทถ้วน)
(เก้าแสนสามหมื่นแปดพันสามร้อยบาทถ้วน)

๑๑๘,๖๐๐.-บาท
๗๓๐,๐๐๐.-บาท

ทั้งนี้ให้ถือว่าเฉลี่ยจ่ายได้ในระหว่างรายการตามความเป็นจริง แต่ไม่เกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้สูงอายุเห็นความสำคัญของการมีสุขภาพช่องปากที่ดี และมีความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก สามารถดูแลสุขภาพช่องปากตนเองได้อย่างเหมาะสม
๒. ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพช่องปากลดลง มีฟันใช้งานได้อย่างเหมาะสม
๓. แก่นนำผู้สูงอายุนำความรู้มาจัดกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในชมรมผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
๔. ชมรมผู้สูงอายุมีการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด

ร้อยละ ๘๕ ของกลุ่มเป้าหมาย ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและฝึกทักษะการทำความสะอาดช่องปาก

การติดตามประเมินผล

๑. จากแบบประเมินสภาวะสุขภาพช่องปาก
๒. การสอบถามผู้สูงอายุ
๓. ติดตามการดำเนินกิจกรรมของแกนนำชมรมผู้สูงอายุ

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ

(นางชิ้นตา วิชชาวุธ)

ผู้อำนวยการกองทันตสาธารณสุข
สำนักอนามัย

ลงชื่อ ผู้อนุมัติโครงการ

(นายขวินทร์ ศิรินาค)

ผู้อำนวยการสำนักอนามัย

แผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2561
หมวดรายจ่ายอื่น โครงการคนกรุงเทพฯ รักฟัน (เพื่อผู้สูงวัยฟันดี)
วงเงินงบประมาณ 938,300 บาท
งาน ทันตสาธารณสุข

ที่	รายละเอียดค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ย.	หมายเหตุ
1	กิจกรรม คนกรุงเทพฯ รักฟัน (เพื่อผู้สูงวัยฟันดี) กิจกรรมที่ 1 ให้บริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากแก่กลุ่มเป้าหมายที่มารับบริการที่ศูนย์บริการสาธารณสุข คลินิกบริการทันตกรรมกทม. ๑ กทม. ๒ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ รวม 79 แห่ง และผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุและผู้สูงอายุในชุมชน -ค่าวัสดุฟลูออไรด์วานิช -ค่าอุปกรณ์การสอนและสาธิตทันตสุขศึกษา -แปรงชอกฟัน -ไหมขัดฟัน	179,900 100,000.-บาท ๒๓๙,๕๐๐ 639,700.-บาท											
2	กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาศักยภาพแกนนำชมรมผู้สูงอายุในการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก จำนวน 1 รุ่น ณ สถานที่เอกชนในกรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วยแกนนำผู้สูงอายุจำนวน 100 คน เจ้าหน้าที่ดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้องจำนวน 20 คน วิทยากร 2 คน -ค่าสมนาคุณวิทยากร ภาคเช้า บรรยาย (ภาครัฐ 600 บาท x 1 ชั่วโมง x 1 คน) (ภาคเอกชน 1,200 บาท x 2 ชั่วโมง x 1 คน) ภาคบ่าย ฝึกปฏิบัติ (ภาคเอกชน 1,200 บาท x 3 ชั่วโมง x 1 คน) -ค่าอาหารจัดเลี้ยง (600 บาท x 120 คน) -ค่าวัสดุใช้ในการฝึกทักษะการทำความสะดวกสะอาดช่องปาก (100 บาท x 100 ชุด) -ค่าเกียรติบัตรพร้อมปกไหม (300 บาท x 100 อัน) หน่วย:บาท	6,600.-บาท 72,000.-บาท 10,000.-บาท 30,000.-บาท											
	รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	๑๓๖,๐๐๐ 938,300.-บาท											

รับรองข้อมูลถูกต้อง

หัวหน้าหน่วยงาน/ผู้ได้รับมอบอำนาจ.....

(นายชินนุร ศิรินาค)
ผู้อำนวยการสำนักอนามัย

กำหนดการ

การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพแกนนำชมรมผู้สูงอายุในการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

ณ โรงแรมปรีณส์ตัน พาร์ค สวีท

-
๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น.	ลงทะเบียน
๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	เปิดการประชุม โดย ผู้อำนวยการกองทันตสาธารณสุข สำนักอนามัย
กล่าวรายงานโดย ทพญ.ชุตินา โพธิ์แก้ว หัวหน้ากลุ่มงานแผนงานและวิชาการ
กองทันตสาธารณสุข
๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	การบรรยายเรื่อง พลัังแห่งการพูดและบุคลิกภาพ
โดย นางสาวสุทธิลักษณ์ ยอดพยุ่ง ผู้ช่วยผู้ว่าการการประปานครหลวง
การประปานครหลวง
๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	การบรรยายเรื่อง การดูแลสุขภาพและอนามัยช่องปากผู้สูงอายุ และการ
จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากในชมรมผู้สูงอายุและชุมชน
โดย ทพญ. พวงทอง เล็กเฟื่องฟู
๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.	การฝึกปฏิบัติเรื่อง การดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุที่บ้านติดเตียง
โดย อ.ทพญ.ดร.มัทนา เกษตระทัต
คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
-

หมายเหตุ พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา ๑๐.๓๐ น. และ ๑๔.๓๐ น.